

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นดำเนินการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. และแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕ ฉบับ

๑. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)) ได้ดำเนินการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. และแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ในส่วนของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) บทบัญญัติทั่วไป และหมวด ๑ บททั่วไป (ร่างมาตรา ๑ – ร่างมาตรา ๑๗)

กำหนดให้การจัดการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบจัดการเลือกตั้ง และรองรับกรณี ที่ กกต. ดำเนินการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทน (ร่างมาตรา ๕) กำหนดการให้ความคุ้มครองการปฏิบัติงานโดยสุจริตของ กกต. เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง มิให้ต้องรับผิดทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง (ร่างมาตรา ๗) ปรับปรุงการตรวจสอบการเลือกตั้งของ กกต. ให้ปฏิบัติงานในเชิงรุกโดยการตรวจสอบการเลือกตั้งท้องถิ่นนั้น กกต. ไม่จำเป็นต้องรอให้มีผู้ร้องเรียนก่อน รวมทั้งกำหนดให้ชัดเจนว่าการประกาศผลการเลือกตั้ง ไม่เป็นการตัดอำนาจ กกต. ในการสืบสวนหรือไต่สวนการเลือกตั้งที่ไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม (ร่างมาตรา ๑๖) นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ในกรณีที่มีการสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่น ประธานหรือรองประธานสภาท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด หาก กกต. จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่แทนตำแหน่งที่ว่างแล้ว แม้ภายหลังศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งว่าคำสั่งหรือคำวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่งนั้นไม่ชอบ ก็ย่อมไม่กระทบต่อการเลือกตั้งนั้น เพื่อเป็นการรองรับผลการเลือกตั้งครั้งใหม่ที่ได้ดำเนินการมาโดยชอบ (ร่างมาตรา ๑๗)

(๒) หมวด ๒ เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๘ – ร่างมาตรา ๒๓)

กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดเขตเลือกตั้ง กรณีเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นจะมีเกณฑ์การกำหนดเขตที่แตกต่างกันตามรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ได้มีการเพิ่มเติมข้อยกเว้นกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ถือเขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้ง เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๑๘ (๔)) เพื่อแก้ไขปัญหากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีพื้นที่หมู่บ้านน้อยหรือมีประชากรไม่ถึง ๒๕ คน ซึ่งได้กำหนดกรณีดังกล่าวไว้ในกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ส่วนกรณีเขตเลือกตั้งของผู้บริหารท้องถิ่นให้ถือเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเขตเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๒๑) สำหรับ

การกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๒๒)

(๓) หมวด ๓ การดำเนินการเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๒๔ – ร่างมาตรา ๓๖)

กำหนดเกี่ยวกับการได้มาซึ่งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง และกำหนดหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเลือกตั้ง รวมทั้งค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานดังกล่าว นอกจากนี้ ยังได้กำหนดให้อำนาจ กกต. ในการแต่งตั้งให้ปลัดจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอเป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เมื่อมีเหตุที่จะทำให้การเลือกตั้งไม่สุจริต หรือเหตุจำเป็นอื่นได้ (ร่างมาตรา ๒๔ วรรคสาม)

(๔) หมวด ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๓๗ - ร่างมาตรา ๔๗)

กำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การใช้สิทธิเลือกตั้ง การไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การตัดสิทธิกรณีไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยได้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับการแจ้งกรณีที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. แล้ว สำหรับการตัดสิทธิกรณีไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๔๑) ได้เปลี่ยนแปลงเป็นให้ตัดสิทธิครั้งละ ๒ ปี นับแต่วันเลือกตั้งที่ไม่ได้ไปใช้สิทธิ

(๕) หมวด ๕ ผู้มีสมัครรับเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๔๘ – ร่างมาตรา ๕๗)

กำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๔๘ – ร่างมาตรา ๔๙) ให้สอดคล้องกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. และกำหนดเกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้ง และการดำเนินการรับสมัครโดยผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการยื่นคำร้องคัดค้าน และการดำเนินการตรวจสอบเพื่อวินิจฉัยว่าผู้สมัครเป็นผู้ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ และได้กำหนดห้ามการรับจ้างหรือว่าจ้างให้สมัครหรือถอนการสมัครรับเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๕๒) ไว้ด้วย

(๖) หมวด ๖ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๕๘ – ร่างมาตรา ๗๒)

กำหนดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง โดยให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกำหนดจำนวนตามหลักเกณฑ์ที่ กกต. กำหนด การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายในการเลือกตั้ง การกำหนดเวลาและข้อห้ามในการดำเนินการหาเสียง การหาเสียงโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการกำหนดให้ผู้สมัครสามารถมีผู้ช่วยหาเสียงได้แต่ต้องแจ้งจำนวนให้สำนักงาน กกต. จังหวัดทราบ โดยค่าตอบแทนของผู้ช่วยหาเสียงนั้นให้คำนวณเป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งด้วย

(๗) หมวด ๗ การออกเสียงลงคะแนน (ร่างมาตรา ๗๓ – ร่างมาตรา ๘๔)

กำหนดวิธีการลงคะแนนเลือกตั้ง โดยให้ กกต. เป็นผู้กำหนดลักษณะบัตรและหีบบัตรเลือกตั้ง กำหนดเวลาออกเสียงเลือกตั้ง (๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๖.๐๐ น.) โดยในกรณีสมควรเพื่อประโยชน์ในการจัดการเลือกตั้งให้เรียบร้อย กกต. มีอำนาจกำหนดเวลาดังกล่าวสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเป็นอย่างอื่นก็ได้ โดยมีเวลาไม่น้อยกว่า ๗ ชั่วโมง กำหนดข้อห้ามการดำเนินการในระหว่างการออกเสียงลงคะแนน เช่น การห้ามใช้บัตรปลอมลงคะแนน การห้ามถ่ายภาพในคูหาเลือกตั้ง สำหรับการอำนวยความสะดวกในการออกเสียงของผู้พิการหรือผู้สูงอายุ

ไม่ได้กำหนดให้ผู้อื่นดำเนินการช่วยเหลือโดยการลงคะแนนแทน มีเพียงการอำนวยความสะดวก เช่น ช่วยใส่บัตรลงในหีบเท่านั้น เนื่องจากเห็นว่าเป็นการลงคะแนนโดยตรงและลับ ซึ่งแตกต่างจากร่างมาตรา ๙๒ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. นอกจากนี้ กำหนดให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดการลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งและจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด และกำหนดให้ กกต. มีอำนาจจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่จัดการเลือกตั้งไม่ได้ รวมทั้งการกำหนดเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนหลังเวลาปิดการออกเสียงลงคะแนน โดยได้มีการกำหนดให้ในกรณีที่มีการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีอื่นที่มีใช้บัตรเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว กกต. จะกำหนดให้นำมาใช้กับการเลือกตั้งท้องถิ่นก็ได้ (ร่างมาตรา ๗๓) และให้ กกต. เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว การกำหนดลักษณะหีบบัตรเลือกตั้งให้ กกต. คำนึงถึงหีบบัตรเลือกตั้งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอยู่แล้วด้วย (ร่างมาตรา ๗๕) และการกำหนดให้ใช้บัตรและหลักฐานที่ทางราชการออกให้แม้หมดอายุก็ใช้แสดงตนลงคะแนนได้ (ร่างมาตรา ๗๘)

(๘) หมวด ๘ การนับคะแนนเลือกตั้งและการประกาศผลการเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๙๕ - ร่างมาตรา ๑๑๐)

กำหนดวิธีการนับคะแนนที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งต้องนับ ณ ที่เลือกตั้งนั้น ๆ ลักษณะบัตรเสียที่ไม่นับเป็นคะแนน การประกาศผลการเลือกตั้ง การดำเนินการในกรณีที่ไม่สามารถนับคะแนนได้เนื่องจากมีเหตุสุดวิสัย กรณีที่นับคะแนนแล้วพบว่า มีบัตรปลอม และกรณีผลการนับคะแนนไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้ง และกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการกับผู้สมัครที่กระทำการเป็นเหตุให้การเลือกตั้งไม่สุจริตและเที่ยงธรรม นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดเกณฑ์คะแนนเสียงสำหรับผู้ได้รับเลือกตั้งในกรณีทั่วไป กรณีได้คะแนนเสียงน้อยกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใด และกรณีมีผู้สมัครรับเลือกตั้งเท่ากับหรือน้อยกว่าจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่กฎหมายกำหนดให้มี รวมทั้งการกำหนดให้มีการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งครั้งใหม่ที่มีขึ้น โดยให้พิจารณาค่าใช้จ่ายนั้นตามประมาณการค่าใช้จ่ายที่ กกต. แลกต่อศาล (ร่างมาตรา ๑๐๗) และการกำหนดให้ถือว่าสภาท้องถิ่นประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่ หากไม่สามารถได้ผู้รับเลือกตั้งเมื่อมีการเลือกตั้งใหม่ตามเหตุที่กฎหมายกำหนดมาแล้วครั้งหนึ่ง (ร่างมาตรา ๑๑๐)

(๙) หมวด ๙ การดำเนินการตรวจสอบการเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๑๑ - ร่างมาตรา ๑๑๓)

กำหนดวิธีการดำเนินการตรวจสอบการเลือกตั้งโดยลดขั้นตอนการดำเนินการตามที่กำหนดในกฎหมายปัจจุบัน เพื่อให้ กกต. ดำเนินการตรวจสอบการเลือกตั้งในเชิงรุก

(๑๐) หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๑๑๔ - ร่างมาตรา ๑๔๐)

กำหนดความผิดและโทษเกี่ยวกับการฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด โดยฐานความผิดที่สำคัญ ได้แก่ การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๒๕ วรรคหนึ่ง ที่ถือว่าเป็นการกระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง ซึ่งร่างมาตรา ๑๒๕ วรรคหนึ่ง กำหนดฐานความผิดไว้หลายกรณีซึ่งมากกว่าที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ กกต. มีอำนาจกันบุคคลไว้เป็นพยานได้ (ร่างมาตรา ๑๓๗) และกำหนดให้ กกต. และผู้สมัครเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย (ร่างมาตรา ๑๓๙)

สำหรับร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕ ฉบับ มีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือการพ้นจากตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น และการนำมาอนุโลมใช้กับรองผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติที่เกี่ยวกับระยะเวลาและขั้นตอนการจัดการเลือกตั้งที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) เพิ่มเติมข้อยกเว้นเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในหน่วยงานของรัฐ และแก้ไขเพิ่มเติมข้อห้ามในการมีส่วนได้เสียกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและแผนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวกับตำรวจ

(๗) เพิ่มเติมบทบัญญัติที่ห้ามมิให้มีการใช้จ่ายเงินเพื่อการฝักอบรมหรือดูงานในต่างประเทศของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้ช่วยบุคคลดังกล่าว พร้อมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับประเภทรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยกเว้นกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานนั้น ๆ อย่างน้อย ๑๕ วันอีกทางหนึ่ง เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าว โดยได้สอบถามความเห็นไปยังหน่วยงานดังต่อไปนี้

(๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๒) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๓) สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

(๔) สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย

(๕) สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย

ในการนี้ปรากฏผลว่ามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตอบกลับความเห็นในเรื่องดังกล่าวจำนวน ๔ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และสมาคมข้าราชการส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย โดยหน่วยงานที่แจ้งความเห็นมานั้นสรุปรายละเอียดในแต่ละประเด็นได้ดังนี้

๒.๑ การกำหนดให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงาน กกต. มีความเห็นว่า ไม่สมควรให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือบุคคลในหน่วยงานของรัฐทำหน้าที่ดังกล่าว

สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทย และกระทรวงมหาดไทย เห็นว่า กรณีที่ กกต. มอบให้หน่วยงานอื่นของรัฐจัดการเลือกตั้งแทน ไม่ควรให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นของ อปท. (ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ควรให้ กกต. กำหนดบุคคลในสำนักงาน กกต. หรือบุคคลในหน่วยงานของรัฐทำหน้าที่ดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทย เห็นว่า ควรมีการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการเลือกตั้งให้ชัดเจน หรือควรให้ กกต. จัดการเลือกตั้ง ไม่ควรมอบให้หน่วยงานอื่น

๒.๒ การกำหนดวิธีการออกเสียงลงคะแนนสำหรับผู้พิการหรือผู้สูงอายุ

สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทยและกระทรวงมหาดไทย เห็นว่า ควรให้ กกต. กำหนดวิธีการออกเสียงลงคะแนนสำหรับผู้พิการหรือผู้สูงอายุ หรือควรมีการกำหนดวิธีการออกเสียงลงคะแนนกรณีผู้พิการหรือผู้สูงอายุไว้เป็นการเฉพาะ

๒.๓ การกำหนดวันครบวาระของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นครบวาระแล้ว แต่ยังอยู่ในตำแหน่งตามประกาศหรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติและการพ้นตำแหน่งพร้อมกันของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

สำนักงาน กกต. มีความเห็นว่า กรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นครบวาระแล้ว แต่ยังอยู่ในตำแหน่งตามประกาศหรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงควรกำหนดวันครบวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นให้ชัดเจน เพื่อจะได้ใช้เกณฑ์ระยะเวลา ๔๕ วันตามวรรคหนึ่ง และสอดคล้องกับเงื่อนไขห้วงเวลาการกำหนดค่าใช้จ่าย และเห็นควรกำหนดวาระของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นให้มีวาระการดำรงตำแหน่งพร้อมกัน

๒.๔ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

สำนักงาน กกต. มีความเห็นว่า เห็นควรให้มีการนำเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น

สมาคมข้าราชการส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย เห็นว่า ควรให้สำนักงาน กกต. เป็นผู้สนับสนุนงบประมาณบางส่วน เช่น ค่าตอบแทน กกต. ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เป็นต้น เพราะเป็นภารกิจหน้าที่หลักของสำนักงาน กกต. จึงควรให้สำนักงาน กกต. รับผิดชอบ

สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทย เห็นว่า เนื่องจาก อปท. แต่ละแห่งมีรูปแบบและศักยภาพไม่เท่ากัน จึงควรให้ ครม. จัดสรรเงินอุดหนุนให้กับ อปท. ในทุกเขต ที่ อปท. เป็นผู้ดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

กระทรวงมหาดไทย เห็นว่า ควรให้ กกต. รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้งทั้งหมด เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีงบประมาณไม่เพียงพอ

๒.๕ การกำหนดระยะเวลาการสืบสวนและไต่สวนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงาน กกต. เห็นควรกำหนดระยะเวลาการสืบสวนและไต่สวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ชัดเจน โดยกำหนดให้แล้วเสร็จและประกาศผลการเลือกตั้งหรือจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง

กระทรวงมหาดไทย สมาคมข้าราชการส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย และสมาคม อบจ. แห่งประเทศไทย เห็นว่า ไม่ควรใช้คำว่า “โดยเร็ว” โดยควรกำหนดกรอบระยะเวลาตามวรรคสองให้ชัดเจน โดยสมาคมข้าราชการส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทยเห็นว่า ควรกำหนดให้ กกต. ต้องดำเนินการสืบสวน หรือไต่สวน ให้แล้วเสร็จและประกาศผลการเลือกตั้งหรือจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือดำเนินการอื่นที่จำเป็น ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง ส่วนสมาคม อบจ. แห่งประเทศไทย เห็นว่า ควรกำหนดระยะเวลาตามวรรคสองให้ชัดเจน เช่น กำหนดระยะเวลาสืบสวนและไต่สวนให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน หากมีเหตุจำเป็นให้เสนอต่อศาลอุทธรณ์พิจารณาขยายระยะเวลาได้อีก ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน

๒.๖ องค์ประกอบของสภาท้องถิ่น

สำนักงาน กกต. มีความเห็นว่า กรณีองค์ประกอบของสภาท้องถิ่นในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น ที่กำหนดให้ไม่น้อยกว่า ๕ คนอาจขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้

๒.๗ การพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาหรือรองประธานสภาท้องถิ่น

กรณีการพ้นจากตำแหน่งประธานหรือรองประธานสภาท้องถิ่น ควรกำหนดให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นด้วย

กระทรวงมหาดไทย และสมาคมข้าราชการส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย เห็นว่า ควรมีมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากกรณีดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า ใครจะต้องรับผิดชอบค่าสินไหมทดแทน หรือจะเยียวยาผู้ที่ กกต. สั่งให้พ้นจากตำแหน่งอย่างไร

๒.๘ การกำหนดเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น

กรณีการกำหนดเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น ควรแบ่งเขตเลือกตั้งในลักษณะเช่นเดียวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

สมาคมข้าราชการส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย เห็นว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลระดับตำบล เมือง นคร และเมืองพัทยา ควรแบ่งเขตแบบเขตเดียวเบอร์เดียวเช่นเดียวกับ อบจ. เพื่อให้สมาชิกสภาเทศบาลหรือสมาชิกสภาเมืองพัทยา มีพื้นที่ดูแลประชาชนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

กระทรวงมหาดไทย เห็นว่า ควรมีการแบ่งจำนวนเขตเลือกตั้งโดยใช้จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นเกณฑ์ เช่น ๘๐๐ คนต่อเขตเลือกตั้ง

๒.๙ ระยะเวลาในการกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

สำนักงาน กกต. เห็นว่าระยะเวลาในการกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งยังมีความแตกต่างกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. เห็นควรแก้ไขจากจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๕ วัน เช่นเดียวกัน เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ผู้นำไปปฏิบัติเกิดความสับสน

๒.๑๐ การกำหนดเขตหมู่บ้านเป็นเขตหน่วยเลือกตั้ง

สำนักงาน กกต. เห็นว่าในการกำหนดเขตหมู่บ้านเป็นเขตหน่วยเลือกตั้งที่ให้รวมหมู่บ้านตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยเลือกตั้งเดียวกันก็ได้ ไม่ครอบคลุมถึงกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล

๒.๑๑ อำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และดำเนินการเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

สำนักงาน กกต. เห็นว่า อำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และดำเนินการเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าช้อนกับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สมาคมข้าราชการส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย เห็นว่า ควรแก้ไขบทบัญญัติให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้มีการใช้เป็นช่องทางในการร้องเรียนกลั่นแกล้งกัน

กระทรวงมหาดไทย มีความเห็นดังนี้

(๑) ควรจะปรับให้บทบัญญัติมีความรัดกุมยิ่งขึ้นเพื่อป้องกันการกลั่นแกล้งหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่น หรืออาจแต่งตั้งข้าราชการอื่นซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้าส่วนราชการขึ้นไปปฏิบัติหน้าที่ได้

(๒) ไม่ควรให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้ง เพราะอาจเกิดปัญหาเรื่องความเป็นกลาง ควรให้ปลัดจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในบริบทของการเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นอย่างดี

(๓) ควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และดำเนินการเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๒.๑๒ การห้ามมิให้แต่งตั้งข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงาน กกต. เห็นว่าการใช้ถ้อยคำ “และ” ที่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากข้าราชการและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ จะเป็นกรณีที่ต้องแต่งตั้งทั้งสองประเภท

สมาคมข้าราชการส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย ไม่เห็นด้วยที่กำหนดห้ามมิให้แต่งตั้งข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะในแต่ละอำเภอหรือจังหวัดอาจมีข้าราชการฯ ไม่เพียงพอ และทักษะ ประสบการณ์ของข้าราชการฯ ในการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นนั้นมีมากกว่าข้าราชการประเภทอื่น

๒.๑๓ การอกระเบียบเพื่อกำหนดจำนวนคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถอกระเบียบเพื่อกำหนดจำนวนคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งได้ในกรณีที่อาจมีจำนวนไม่เพียงพอ

๒.๑๔ การย้ายทะเบียนบ้านออกจากเขตเลือกตั้งหนึ่งไปยังอีกเขตเลือกตั้งหนึ่งภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกัน

สำนักงาน กกต. เห็นว่า การกำหนดให้การย้ายทะเบียนบ้านออกจากเขตเลือกตั้งหนึ่งไปยังอีกเขตเลือกตั้งหนึ่งภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกัน อันทำให้บุคคลมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันน้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันเลือกตั้ง ให้บุคคลนั้นมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้ายเป็นเวลา

ติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หากเขตที่ย้ายไปอยู่ใหม่ไม่มีการเลือกตั้ง แต่เขตเดิมมีการเลือกตั้งสามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เขตเดิมได้หรือไม่

๒.๑๕ การมอบอำนาจในการรับแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

สำนักงาน กกต. เห็นว่า กรณีแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งไว้ในแต่ละเขตเลือกตั้ง ควรกำหนดให้บุคคลดังกล่าวสามารถมอบอำนาจต่อได้

๒.๑๖ ระยะเวลาในประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

สำนักงาน กกต. เห็นว่า ระยะเวลาในประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไว้โดยเปิดเผยมีความแตกต่างกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. เห็นควรแก้ไขจากจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๕ วันเช่นเดียวกัน ทำนองเดียวกับร่างมาตรา ๒๓ เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ผู้นำไปปฏิบัติเกิดความสับสน

๒.๑๗ การถอนชื่อบุคคลอื่นซึ่งมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

สำนักงาน กกต. เห็นว่า การให้เจ้าบ้านแจ้งต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง มีคำสั่งถอนชื่อบุคคลอื่นซึ่งมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะทำให้ผู้ถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนบ้านไม่มีสิทธิอุทธรณ์ รวมทั้งมีกรณีที่กลั่นแกล้งกันโดยถอนชื่อออกจากทะเบียนบ้าน

๒.๑๘ คุณสมบัติลักษณะต้องห้ามเรื่องอายุและการศึกษา

สำนักงาน กกต. เห็นว่า ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอายุ ๔๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และจะต้องจบการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

๒.๑๙ คุณสมบัติลักษณะต้องห้ามกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด

สำนักงาน กกต. เห็นว่า ควรกำหนดให้การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูล เป็นลักษณะต้องห้ามในการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และกำหนดให้คุณสมบัติเรื่องการพ้นจากตำแหน่งเพราะไม่ปฏิบัติตามกฎหมายให้นำมาใช้กับรองผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น และเลขานุการผู้บริหารท้องถิ่นด้วย

๒.๒๐ การกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบวินิจฉัยกรณีผู้สมัครไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

สำนักงาน กกต. เห็นว่า กรณีการตรวจสอบวินิจฉัยว่า ผู้สมัครผู้ใดไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ควรต้องกำหนดระยะเวลาก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน เพราะถ้าหากความปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งย่อมสามารถดำเนินการได้เองอยู่แล้ว

๒.๒๑ การจำกัดหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงาน กกต. ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดความในวรรคสอง เนื่องจากเป็นการจำกัดหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้กระทำการโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำหนดว่าการอนุมัติโครงการใด ๆ ภายใน ๙๐ วันก่อนครบวาระหรือลาออกของผู้บริหารท้องถิ่นให้ถือว่าเป็นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น ینگดเว้น

การลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือการชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นการตีความอย่างแคบ และทำให้การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หยุดชะงักโดยไม่มีเหตุอันสมควร

สมาคมข้าราชการส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย เห็นควรตัดคำว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ในวรรคสองออก เพราะองค์กรเป็นนามธรรมไม่มีตัวตน และปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็รู้อยู่แล้วว่าผู้บริหารจะลาออกเมื่อใด และการอนุมัติโครงการก็มีได้เกี่ยวข้องกับปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่เป็นอำนาจเฉพาะของผู้บริหารท้องถิ่น จึงควรมีตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นเท่านั้น

สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทย ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดความในวรรคสอง เนื่องจากเป็นการจำกัดหน้าที่และอำนาจของ อบท. ที่ได้กระทำการโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำหนดว่าการอนุมัติโครงการใด ๆ ภายใน ๙๐ วันก่อนครบวาระหรือลาออกของผู้บริหารท้องถิ่น ให้ถือว่าเป็นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น ใ้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือการชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นการตีความอย่างแคบ และทำให้การพัฒนา อบท. หยุดชะงักโดยไม่มีเหตุอันสมควร

๒.๒๒ การนำเครื่องลงคะแนนมาใช้

สำนักงาน กกต. เห็นว่า ควรมีการนำเครื่องลงคะแนนมาใช้ในการเลือกตั้งท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า ควรใช้วิธีการกาบัตรลงคะแนนเช่นเดิม เพื่อป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง

๒.๒๓ การเลื่อนเวลาการออกเสียงลงคะแนนเสียง

กระทรวงมหาดไทยเห็นควรกำหนดให้มีการเลื่อนเวลาการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่หรือค่านึงถึงปัจจัยอื่นประกอบ เช่น ในบางพื้นที่ฤดูหนาวจะมีดีเร็ว หรือบางพื้นที่ห่างไกล และเดินทางไปใช้สิทธิเลือกตั้งลำบาก อีกทั้งต้องมีกระบวนการหลังจากปิดหีบหลายขั้นตอน หากเป็นเวลาช่วงเย็นจะดำเนินการได้ลำบากและเกิดความผิดพลาดได้

๒.๒๔ การนำหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่หมดอายุมาแสดงตน

สำนักงาน กกต. เห็นว่า ไม่ควรนำหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่หมดอายุมาแสดงตน เพราะร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กำหนดให้ใช้บัตรที่หมดอายุได้เฉพาะกรณีบัตรประชาชนเท่านั้น จะทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้

กระทรวงมหาดไทย เห็นว่า ควรกำหนดบัตรที่หมดอายุแล้วก็ปี หรือกำหนดให้ต้องใช้บัตรหมดอายุที่มีภาพชัดเจน

๒.๒๕ การงดนับคะแนนเลือกตั้งเมื่อพบบัตรปลอม

สำนักงาน กกต. เห็นว่า การให้งดการนับคะแนนเลือกตั้งเมื่อพบบัตรปลอม จะกระทบต่อการบริหารจัดการและเกิดความยุ่งยาก เห็นควรนับต่อให้จบสิ้น และควรกำหนดให้เป็นกรณีบัตรเสียและแยกออกมาต่างหากเช่นเดียวกับกรณีของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

๒.๒๖ กรณีศาลอุทธรณ์สั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

สำนักงาน กกต. เสนอให้ปรับถ้อยคำเนื่องจากกรณีทำให้เข้าใจได้ว่า ศาลอุทธรณ์สามารถมีคำสั่งรับคำร้องกรณีร้องผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ทั้งที่สามารถรับคำร้องได้เฉพาะกรณีผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่านั้น แต่หากเป็นกรณีผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่นต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ด้วย

สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทย เห็นว่า กรณีที่ให้ศาลอุทธรณ์สั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลา ๑๐ ปี เป็นมาตรการที่รุนแรงเกินไป เห็นควรกำหนดระยะเวลาการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเหลือแค่ ๕ ปี

๒.๒๗ กรณีสมาชิกสภาท้องถิ่นมีไม่ครบจำนวนที่จะไม่สามารถเปิดสภาได้

สำนักงาน กกต. เห็นว่า สำหรับสมาชิกสภาท้องถิ่น หากได้จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่อีกครั้งหนึ่งแล้ว ยังไม่มีผู้ได้รับเลือกตั้ง ใ้ห้จัดการจัดให้มีการเลือกตั้งต่อไป และให้ถือว่าสภาท้องถิ่นนั้นมีสมาชิกเท่าที่มีอยู่จนกว่าสภาท้องถิ่นนั้นจะครบวาระ อาจทำให้ไม่สามารถเปิดสภาได้

กระทรวงมหาดไทย เห็นว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นควรคำนึงถึงคะแนนเสียง แต่เนื่องจากได้มีการหารือกันในประเด็นนี้กับที่ประชุมแล้ว โดยกำหนดว่า หากได้จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่อีกครั้งหนึ่งแล้ว ยังไม่มีผู้ได้รับเลือกตั้ง ใ้ห้จัดการจัดให้มีการเลือกตั้ง

๒.๒๘ การเพิ่มบทเฉพาะกาลเรื่องการเสียสิทธิเลือกตั้ง

สำนักงาน กกต. ได้เสนอให้เพิ่มบทเฉพาะกาลให้การเสียสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายเลือกตั้งท้องถิ่นเดิมสิ้นสุดลง เพราะในการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งจะต้องไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างการถูกตัดสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งในการตรวจสอบคุณสมบัติจะต้องตรวจสอบทั้งกรณีการเลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น และในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ได้กำหนดให้การเสียสิทธิเลือกตั้งระดับชาติสิ้นสุดลงแล้ว ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

๓. ในการนี้ ได้มีภาคเอกชนอื่นส่งหนังสือแสดงความเห็นต่อการแก้ไขพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๖ ฉบับมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๓.๑ ความเห็นจากนายเกียรติยศ ทยุตเศรษฐ์สิทธิ์ ประธานชมรมต่อต้านทุจริตตำบลลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี นายศรีสุวรรณ จรรยา เลขาธิการสมาคมองค์การพิทักษ์รัฐธรรมนูญไทย ว่าที่ร้อยเอก วัทธิกร ทรงยศวัฒนา ปลัดเทศบาลเมืองบ้านไผ่ และบุคคลอื่นที่มีความเห็นทำนองเดียวกัน

๓.๑.๑ กรณีคุณสมบัติผู้สมัครสมาชิกสภาและผู้บริหารท้องถิ่น

(๑) เห็นควรว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือศึกษาในสถานศึกษาในที่ตั้งของเขตอำเภอหรือจังหวัดนั้น เป็นเวลา ๑ ปีหรือไม่ต้องกำหนดระยะเวลาและไม่เห็นด้วยกับการกำหนดระยะเวลาที่ต้องอยู่ในทะเบียนบ้านเป็นเวลา ๕ ปีตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใหม่เข้าสู่ระบบ และเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเลือกผู้แทนของตนได้อย่างหลากหลาย อีกทั้งไม่เป็นการผูกขาดอำนาจที่จะนำไปสู่การทุจริต และเป็นการขยายโอกาสให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาดูแลราชการในพื้นที่ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่ในหลายพื้นที่มีหมู่บ้านจัดสรรและมีประชาชนจำนวน

มากย้ายเข้าชุมชนที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว หากต้องมีอยู่ในทะเบียนบ้านเป็นเวลาถึง ๕ ปี ย่อมทำให้ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

(๒) อายุผู้สมัครรับเลือกตั้ง กรณีของสภาท้องถิ่นมีอายุ ๒๕ ปี และกรณีนายกเทศมนตรีต้องมีอายุ ๓๐ ปี

(๓) ควรกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา ๙๗ (๔) (ข) ที่ให้เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง และ (ง) ที่ต้องเคยรับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งแล้วแต่กรณี เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี เพื่อไม่ให้เกิดการกำหนดผู้มีสิทธิรับสมัครเลือกตั้งแคบลงราวกับให้มีแต่ผู้ที่เคยเป็นผู้แทนเดิมเท่านั้น

(๔) คุณสมบัติในเรื่อง “ความซื่อสัตย์เป็นที่ประจักษ์และไม่มีความผิดอาญาในทางทุจริต” ควรมีความชัดเจน และเห็นว่าบุคคลที่อยู่ระหว่างการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สตง. ผู้ว่าราชการจังหวัด ตลอดจนที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลไม่ควรมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และหากปฏิบัติหน้าที่อยู่จะต้องยุติทันที

(๕) ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นต้องเป็นผู้สมรส และบุคคลในครอบครัวต้องไม่มีหนี้ค้างชำระต่อรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ

(๖) ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นต้องไม่มีพฤติการณ์เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับคดีต่าง ๆ ที่เป็นภัยสังคม เช่น ยาเสพติด ปาไม ฯลฯ

๓.๑.๒ ความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและการรณรงค์หาเสียง

(๑) เห็นว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่อยู่รักษาการตามคำสั่ง คสช. ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ทำให้มีการรักษาการอย่างยาวนาน และใช้ทรัพยากรของรัฐหาเสียงทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้ได้เปรียบมากกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใหม่อย่างมาก ควรกำหนดบทเฉพาะกาลให้มีการเว้นวรรคทางการเมืองสำหรับผู้ที่อยู่ในวาระมาเกิน ๖ ปี หรือขยายระยะเวลาในการหาเสียงและควรกำหนดให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสลับหน้าที่กันระหว่างที่มีการเลือกตั้ง

(๒) ขยายระยะเวลาในการกำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นฯ มีผลใช้บังคับภายหลัง ๙๐ วันนับแต่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันของผู้สมัครรายเดิมและรายใหม่

(๓) การกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เคยดำรงตำแหน่งไม่จำเป็นต้องจบปริญญาตรี ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันอันเป็นการเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเพราะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ที่เป็นผู้แทนหรือดำรงตำแหน่งมีสิทธิสมัครต่อไปอีก

(๔) เห็นด้วยกับการให้ติดป้ายเฉพาะจุดที่ กกต. กำหนด เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันของผู้สมัคร

(๕) เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีผู้ช่วยหาเสียง ๒ คนต่อหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันของผู้สมัคร ทำให้การซื้อเสียงยากขึ้น และทำให้การลงทุนของผู้สมัครรับเลือกตั้งน้อยลง จะได้ไม่ต้องมีการทุจริตเพื่อถนอมทุนคืน

๓.๒ สมาคมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯ จังหวัดเชียงใหม่ขอให้พิจารณาถึงความขัดหรือแย้งกันของกฎหมายในร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เห็นควรให้พิจารณาตัดความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ที่กำหนดให้เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นใดให้เป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครแล้ว มิให้มีการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่อีก เนื่องจากเป็นการขัดหรือแย้งกฎหมายอื่นที่ออกมาภายหลังคือ มาตรา ๓ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ที่กำหนดให้การยกเลิกตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจะกระทำมิได้

๓.๓ นายวิชาญ มินชัยนันท์ อดีตสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

ได้เสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สรุปความได้ ดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ การแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.)

การใช้เกณฑ์เขตปกครองในการกำหนดโครงสร้างสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตละ ๑ คนตามร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ จะทำให้จำนวน ส.ก. ลดลงจากเดิม ๖๑ คน เหลือเพียง ๕๐ คน ย่อมส่งผลให้การบริการประชาชนเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีพื้นที่การปกครองที่กว้างขวาง และแต่ละเขตมีจำนวนประชากรไม่เท่ากัน และบางเขตมีจำนวนแตกต่างกันมาก หากจะใช้เกณฑ์ตามร่างมาตราดังกล่าวกรุงเทพมหานครอาจขยายเขตการปกครองเพิ่มขึ้นอีก ๑ เขตได้

๓.๓.๒ การมีให้นำมาตรา ๗๑ - มาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาใช้บังคับชั่วคราว

ในระหว่างที่ร่างกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครยังปรับปรุงตามยุทธศาสตร์และแผนปฏิรูปประเทศไม่แล้วเสร็จ ร่างมาตรา ๒๕ นี้ได้กำหนดมิให้นำมาตรา ๗๑ ถึง มาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาใช้บังคับชั่วคราว จึงถือเป็นการยกเลิกการมีสภาเขตและสมาชิกสภาเขต (ส.ข.) โดยปริยาย โดยให้กรุงเทพมหานครคัดเลือกบุคลากรจากองค์กรต่าง ๆ มาเป็นคณะกรรมการประชาคม ซึ่งมาจากการคัดเลือกโดยกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งและผู้อำนวยการเขต กรณีดังกล่าวย่อมไม่สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจและหลักประชาธิปไตย ประชาชนไม่มีโอกาสได้เลือกตั้ง อีกทั้งบุคคลดังกล่าวย่อมไม่มีความเข้าใจถึงปัญหาและความเป็นอยู่ของประชาชนได้ดีเท่ากับ ส.ข. ที่รับรู้ปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่และนำมาการแก้ไขปัญหาได้ และ ส. ข. มีหน้าที่สำคัญในการเป็นตัวแทนประชาชนในการสอดส่องการทำงานของผู้บริหารเขต หากมาจากการคัดเลือกโดยผู้อำนวยการเขตเสียเองย่อมไม่สามารถตรวจสอบกันได้

๓.๔ มุลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ได้เสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สรุปความได้ ดังนี้

๓.๔.๑ เห็นควรกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจในการจัดการ ส่งเสริม และสนับสนุนการศึกษา

๓.๔.๒ เห็นควรกำหนดให้สภาเทศบาลและสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจในการเห็นชอบแผนพัฒนา พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติต่าง ๆ และควบคุม การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น

๔. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้นำร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้ง ๖ ฉบับ ออกเผยแพร่ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป โดยนำเสนอผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th) รวมทั้งสิ้น ๒ ครั้ง ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๖ ฉบับ ได้เคยจัดให้มีการรับฟังความเห็นในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย โดยได้เผยแพร่ ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th) และเว็บไซต์ของกองพัฒนา กฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.lawreform.go.th) ซึ่งได้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จนถึงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๔๖ วัน โดยไม่มีผู้เข้า มาแสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด

อย่างไรก็ดี ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มีการแก้ไข บทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๖ ฉบับเพิ่มเติมจากร่างฯ ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการ พัฒนากฎหมายเดิม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้นำร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๖ ฉบับที่ได้แก้ไข เพิ่มเติมแล้วนั้น เผยแพร่เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปอีกครั้งหนึ่ง โดยนำเสนอผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยในส่วนของร่างพระราชบัญญัติการ เลือกลงสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ได้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ จนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๑๘ วัน ส่วนร่างกฎหมายว่าด้วย การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕ ฉบับ ได้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑ จนถึงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๑๕ วัน โดยมีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็นจำนวน ๑๔ ราย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

เนื่องด้วยคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเห็นชอบให้เสนอมาตรการการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อดำเนินการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองท้องถิ่น เนื่องจากมีพฤติกรรมในทางทุจริตต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ตามนัยมาตรา ๑๙ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงควรพิจารณาแก้ไข พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยเพิ่มบทบัญญัติ “การไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต” กำหนดเป็นคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในทุกตำแหน่งเช่นเดียวกับการกำหนด คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และเพื่อให้สอดคล้องกับ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่มีการปรับปรุงในประเด็นต่าง ๆ มากขึ้น ประกอบกับ พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ บังคับใช้มาเป็น เวลานาน และมีการแก้ไขหลายครั้ง และต้องมีการแก้ไขอีกหลายมาตรา จึงเสนอให้ยกร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นใหม่แทน โดยยกเลิกพระราชบัญญัติฉบับเดิมและฉบับแก้ไข และเสนอร่าง พระราชบัญญัติฉบับใหม่ทดแทน

นอกจากนี้ ในส่วนของร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่) พ.ศ. ได้มีข้อเสนอแนะให้กำหนดอายุของนายกเมืองพัทยาไว้ไม่น้อยกว่า ๓๕ ปีเนื่องจากบุคคลดังกล่าวต้องมีความรับผิดชอบสูง และร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้มีข้อเสนอแนะให้กำหนดสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๒ คนต่อเขตเลือกตั้งเช่นเดิม

๕. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)) ได้พิจารณาความเห็นและข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว โดยมีความเห็นในแต่ละประเด็นสรุปได้ดังนี้

ก. ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.

๕.๑ การกำหนดให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีเป็นไปตามความเห็นดังกล่าวแล้ว เพราะไม่ได้มีการกำหนดให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งแต่ประการใด

๕.๒ การกำหนดวิธีการออกเสียงคะแนนสำหรับผู้พิการหรือผู้สูงอายุ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า มีการกำหนดการให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่บุคคลดังกล่าวไว้แล้ว โดยการช่วยเหลือหรือการอำนวยความสะดวกต้องกระทำเพื่อให้การลงคะแนนเป็นการกระทำโดยตรงและลับ เช่น การช่วยนำบัตรใส่ลงในหีบเท่านั้น

๕.๓ การกำหนดวันครบวาระของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นครบวาระแล้ว แต่ยังคงอยู่ในตำแหน่งตามประกาศหรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติและการพ้นจากตำแหน่งพร้อมกันของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่สมควรกำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นให้มีวาระการดำรงตำแหน่งพร้อมกัน เนื่องจากเป็นวาระของแต่ละกรณีแยกต่างหากจากกัน และจะทำให้เกิดความไม่เป็นธรรม จึงไม่ได้แก้ไขตามที่ได้มีการแสดงความคิดเห็น

๕.๔ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเงินอุดหนุนเพื่อใช้จ่ายในการเลือกตั้งกรณีที่มีรายได้ไม่เพียงพอจากคณะรัฐมนตรีแล้ว จึงไม่ต้องนำเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาใช้อีก จึงไม่ได้แก้ไขตามที่ได้มีการแสดงความคิดเห็น

๕.๕ การกำหนดระยะเวลาการสืบสวนและไต่สวนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการสืบสวนและไต่สวน หากการเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ยังคงมีอำนาจในการสืบสวนและไต่สวนได้ โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้เอง แต่ก็ต้องไม่ดำเนินการโดยล่าช้าเกินสมควร

๕.๖ องค์ประกอบของสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ในส่วนของเรื่ององค์ประกอบของสภาท้องถิ่น นั้น ได้มีการกำหนดข้อยกเว้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นได้อยู่แล้ว นอกจากนี้ กรณีจำนวนองค์ประกอบสภาท้องถิ่นจำนวน ๕ คน เป็นกรณีขององค์การบริหารส่วนตำบล มิใช่กรณีของเทศบาล จึงไม่ได้แก้ไขตามที่ได้มีการเสนอ

๕.๗ การพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาหรือรองประธานสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรคงร่างไว้ตามเดิม และไม่ควรถูกกำหนดให้เมื่อมีการพ้นจากตำแหน่งประธานหรือรองประธานสภาท้องถิ่นแล้ว จะต้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นด้วย นอกเสียจากมีเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น

๕.๘ การกำหนดเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า หากต้องการให้มีการแก้ไขให้การแบ่งเขตเลือกตั้งมีลักษณะเช่นเดียวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดอาจเสนอในชั้นการยกร่างประมวลกฎหมายท้องถิ่นต่อไป

๕.๙ ระยะเวลาในการกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นควรแก้ไขระยะเวลาดังกล่าวเป็นไม่น้อยกว่า ๒๕ วันตามที่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอ

๕.๑๐ การกำหนดเขตหมู่บ้านเป็นเขตหน่วยเลือกตั้ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ได้มีการกำหนดให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ถือเขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้งเว้นแต่กฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ซึ่งในร่างฯ ที่ผ่านการพิจารณาได้กำหนดให้กรณีที่ราษฎรอยู่ในหมู่บ้านที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นไม่ถึง ๒๕ คนให้รวมหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้งเดียวกัน ซึ่งเป็นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและให้คณะกรรมการเลือกตั้งพิจารณาได้ตามความเหมาะสม

๕.๑๑ อำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและดำเนินการเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวไม่ได้เป็นการซ้ำซ้อนกัน แต่เป็นกรณีที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการกำกับดูแลตรวจสอบผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอีกชั้นหนึ่ง

๕.๑๒ การห้ามมิให้แต่งตั้งข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า หากใช้ถ้อยคำว่า “หรือ” จะเป็นการจำกัดให้แต่งตั้งข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น แต่หากใช้คำว่า “และ” จะเป็นการเปิดโอกาสให้สามารถแต่งตั้งข้าราชการและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐได้ทั้งสองประเภท จึงไม่ได้แก้ไขถ้อยคำตามที่มีการเสนอ

๕.๑๓ การออกระเบียบเพื่อกำหนดจำนวนคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวนี้จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด และไม่สามารถออกระเบียบเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ โดยจะต้องมีคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าคน

๕.๑๔ การย้ายทะเบียนบ้านออกจากเขตเลือกตั้งหนึ่งไปยังอีกเขตเลือกตั้งหนึ่งภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกัน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า หากเขตที่ย้ายไปอยู่ใหม่ไม่มีการเลือกตั้ง แต่เขตเดิมมีการเลือกตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งย่อมไม่สามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เขตเดิมได้ แต่จะต้องเป็นกรณีที่มีการเลือกตั้งพร้อมกันและให้บุคคลที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันน้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันเลือกตั้ง มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้ายเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีได้

๕.๑๕ การมอบอำนาจในการรับแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากบุคคลดังกล่าวมีอำนาจในการพิจารณาว่า เหตุที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งนั้นเป็นเหตุอันสมควรหรือไม่ กรณีจึงไม่ควรกำหนดให้สามารถมอบอำนาจต่อได้

๕.๑๖ ระยะเวลาในประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นควรแก้ไขระยะเวลาดังกล่าว เป็นไม่น้อยกว่า ๒๕ วัน ตามที่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอ

๕.๑๗ การถอนชื่อบุคคลอื่นซึ่งมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรคงร่างไว้ตามเดิม เนื่องจากได้มีการกำหนดการยื่นคำร้องคัดค้านการถอนชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้แล้ว ส่วนกรณีกลั่นแกล้งถอนชื่อออกจากทะเบียนบ้านเป็นคนละกรณีกับกรณีนี้ เพราะกรณีตามร่างมาตราที่คือ กรณีที่ปรากฏชื่อบุคคลอื่นที่ไม่ได้มีชื่ออยู่ในบ้าน แต่ไม่ใช่การถอนชื่อเดิมออกจากทะเบียนบ้านแต่อย่างใด

๕.๑๘ คุณสมบัติลักษณะต้องห้ามเรื่องอายุและการศึกษา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ก็ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติให้ต้องจบปริญญาตรีไว้แต่อย่างใด จึงไม่ได้แก้ไขตามที่ได้มีการเสนอความเห็นมา

๕.๑๙ คุณสมบัติลักษณะต้องห้ามกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดบทบัญญัติในลักษณะดังกล่าวจะเป็นการขัดรัฐธรรมนูญ และยังไม่ได้มีการตัดสินคดีว่า บุคคลดังกล่าวมีความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลจริง

๕.๒๐ การกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบวินิจฉัยกรณีผู้สมัครไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการกำหนดกรอบเวลาเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องวินิจฉัยกรณีผู้สมัครไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน

๕.๒๑ การจำกัดหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีตามร่างมาตรา ๖๓ นี้ต้องมีเจตนาเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น และเห็นว่า ยังไม่ควรให้มีการดำเนินการอนุมัติโครงการใด ๆ ภายใน ๙๐ วันก่อนครบวาระหรือลาออกของผู้บริหารท้องถิ่น จึงเห็นควรคงร่างไว้ตามเดิม

๕.๒๒ การนำเครื่องลงคะแนนมาใช้

คณะกรรมการการเลือกตั้ง (คณะกรรมการพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า หากมีการกำหนดให้ออกเสียงลงคะแนนเสียงโดยวิธีอื่นที่มีใช้บัตรเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้ง ส.ส. แล้วคณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดให้นำมาใช้กับการเลือกตั้งท้องถิ่นก็ได้

๕.๒๓ การเลื่อนเวลาการออกเสียงลงคะแนน

คณะกรรมการการเลือกตั้ง (คณะกรรมการพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ในวันเลือกตั้งให้เปิดการออกเสียงลงคะแนนตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา แต่ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการจัดการเลือกตั้งให้เรียบร้อย คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเวลาการออกเสียงลงคะแนนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเป็นอย่างอื่นก็ได้ แต่ต้องมีเวลาการออกเสียงลงคะแนนไม่น้อยกว่าเจ็ดชั่วโมง ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

๕.๒๔ การนำหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่หมดอายุมาแสดงตน

คณะกรรมการการเลือกตั้ง (คณะกรรมการพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดให้ใช้หลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่หมดอายุมาแสดงตนเพื่อเป็นการยืนยันตัวตนของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่ไม่ใช่การยืนยันความมีอยู่ของบัตรแต่ประการใด จึงเห็นควรคงไว้ตามเดิม

๕.๒๕ การงดนับคะแนนเลือกตั้งเมื่อพบบัตรปลอม

คณะกรรมการการเลือกตั้ง (คณะกรรมการพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่การนับคะแนนเสียงเลือกตั้งแล้วพบบัตรปลอม ย่อมแสดงให้เห็นว่า เกิดการทุจริตการเลือกตั้งขึ้น และอาจมีการนำบัตรเลือกตั้งจริงออกไปลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งอื่น จึงไม่ควรให้มีการนับคะแนนการเลือกตั้งต่อ เพราะคะแนนเสียงที่ได้ย่อมไม่ถูกต้อง ไม่สุจริต และไม่เป็นธรรม

๕.๒๖ กรณีศาลอุทธรณ์สั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้ง (คณะกรรมการพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นควรปรับถ้อยคำตามที่ผู้แทน กกต. เสนอเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า ศาลอุทธรณ์สามารถรับคำร้องได้เฉพาะกรณีผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่านั้น โดยหากเป็นกรณีผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่นต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ด้วย

๕.๒๗ กรณีสมาชิกสภาท้องถิ่นมีไม่ครบจำนวนที่จะสามารถเปิดสภาได้

คณะกรรมการการเลือกตั้ง (คณะกรรมการพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ได้มีการแก้ไขกรณีดังกล่าวในร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว และในร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นฯ ก็กำหนดข้อยกเว้นเรื่องจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นไว้โดยให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

๕.๒๘ การเพิ่มบทเฉพาะกาลเรื่องการเสียสิทธิเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้ง (คณะกรรมการพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรตัดกรณีดังกล่าวออก โดยให้นำไปกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควรให้มีการเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ก็ให้มีการยกเลิกประกาศและคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

ข. ร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม ๕ ฉบับ

ประเด็นที่หนึ่ง คุณสมบัติเรื่องอายุของนายกเมืองพัทยาควรกำหนดไม่น้อยกว่า ๓๕ ปีเนื่องจากต้องมีความรับผิดชอบสูง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นควรกำหนดให้คุณสมบัติเรื่องอายุของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปตามกฎหมายปัจจุบันที่บังคับใช้อยู่ จึงไม่ได้มีการแก้ไขตามที่มีการเสนอ

ประเด็นที่สอง การกำหนดสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเหลือเพียงเขตเลือกตั้งละ ๑ คน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้แก้ไขกรณีดังกล่าวตามข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทยซึ่งจะทำให้สามารถประหยัดงบประมาณในส่วนของเงินเดือนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้โดยประมาณ ๔,๗๐๐ ล้านบาทต่อ ๔ ปี

ประเด็นที่สาม อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการจัดการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีความพร้อมในการจัดการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงเพียงแต่กำหนดหน้าที่ให้เพียงแต่ส่งเสริมและสนับสนุนภารกิจดังกล่าวเท่านั้น และเพิ่มเติมหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ประเด็นที่สี่ อำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาลและสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการเห็นชอบแผนพัฒนา พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติต่าง ๆ และควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น

เนื่องจากในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแก้ไขร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นโดยเฉพาะเรื่องคุณสมบัติลักษณะต้องห้ามดังกล่าวเป็นหลัก ตลอดจนข้อเสนอที่ได้มีการเสนอแนะนำนั้น เป็นอำนาจทั่วไปของสภาท้องถิ่นอยู่แล้ว

ประเด็นที่ห้า การแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นควรใช้เกณฑ์ราษฎรเกินหนึ่งแสนห้าหมื่นคน โดยหากเขตใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนห้าหมื่นคนให้มีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นทุกหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหนึ่งคน เศษของหนึ่งแสนห้าหมื่นคนถ้าเกินเจ็ดหมื่นห้าพันคนให้มีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

ประเด็นที่หก การมีให้นำมาตรา ๗๑ - มาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาใช้บังคับชั่วคราว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า เนื่องด้วยกรุงเทพมหานครเสนอให้มีการยกเลิกสภาเขต แต่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนซึ่งยังไม่เป็นที่ยุติ จึงเห็นควรที่จะกำหนดบทเฉพาะกาลรองรับไว้ในร่างมาตรา ๒๓ เพียงแต่ให้ดำเนินการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครและในระหว่างนั้นมีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับสภาเขตมาใช้บังคับ ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ในระหว่างที่กรุงเทพมหานครจะต้องดำเนินการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครให้มีกลไกการบริหารราชการของกรุงเทพมหานครสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ ก็ให้ถือว่าในระหว่างนี้ยังไม่มีสภาเขตจนกว่าจะได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (checklist)

๑. ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔. ร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๖. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. เทศบาล อบจ. กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา) รวมทั้งสิ้นจำนวน ๖ ฉบับ มีขึ้นเพื่อให้การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และการกระทำที่ต้องห้ามและการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฯ ที่ผ่านการพิจารณาจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อให้การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และเพื่อให้สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตและมีประสิทธิภาพ และมีกลไกการป้องกันการทุจริต นอกจากนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นยังได้แก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะและเพื่อให้การใช้จ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

(๑) โดยบทบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฯ ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเลือกตั้ง และปัญหาในทางกฎหมายที่กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นยังมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) การวินิจฉัยเกี่ยวกับการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอันเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นที่บทยัญญูติที่เกี่ยวข้องไม่ชัดเจนและก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

(๓) รายงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีการกำหนดเปิดช่องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถมีรายงานที่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งแก้ไขปัญหานั้นเกิดจากหน้าที่และอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการจราจร และการจัดการศึกษา

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

(๑) จำเป็นต้องปรับปรุงพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ เนื่องจากมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฯ ที่ผ่านการพิจารณาจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(๒) จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม ๕ ฉบับ เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการได้มาและการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นที่ต้องสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น อีกทั้งจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจ และการจ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากปัญหาที่มีขึ้นในปัจจุบัน

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

(๑) อาจก่อให้เกิดปัญหาหรือมีการโต้แย้งเกี่ยวกับความไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) กลไกการตรวจสอบการทำงานของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นอาจไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะใช้กับรูปแบบการทุจริตหรือประพฤติมิชอบที่เกิดขึ้น

(๓) การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบทบัญญัติว่าด้วยรายงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในปัจจุบันซึ่งจะทำให้ปัญหาที่มีขึ้นเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะยังไม่ได้รับการแก้ไข

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

ไม่มีทางเลือกอื่น

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสิ้น ๖ ฉบับ ดังนี้

(๑) ปรับปรุงพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฯ ที่ผ่านการพิจารณาจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕ ฉบับ ในประเด็นดังต่อไปนี้

(๒.๑) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒.๒) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒.๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือการพ้นจากตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น และการนำมาอนุโลมใช้กับรองผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น

(๒.๔) แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติที่เกี่ยวกับระยะเวลาและขั้นตอนการจัดการเลือกตั้งที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒.๕) เพิ่มเติมข้อยกเว้นเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในหน่วยงานของรัฐ และแก้ไขเพิ่มเติมข้อห้ามในการมีส่วนร่วมได้เสียกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น

(๒.๖) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและแผนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวกับตำรวจ

(๒.๗) เพิ่มเติมบทบัญญัติที่ห้ามมิให้มีการใช้จ่ายเงินเพื่อการฝักอบรมหรือดูงานในต่างประเทศของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้ช่วยบุคคลดังกล่าว พร้อมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับประเภทรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ยกเว้นกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา

(๒.๘) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๕ การกีดกันจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในครั้งนี้ จะมีผลทำให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นมีประสิทธิภาพและเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ อีกทั้งบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมในครั้งนี้จะกำหนดกรอบการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม และแก้ไขปัญหากับหน้าที่และอำนาจและรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

(๑) ทำให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมาปฏิบัติหน้าที่เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่นด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

(๒) ทำให้กระบวนการสอบสวนและวินัยจรรยาบรรณมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และรวดเร็ว

(๓) การกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น และการกระทำอันเป็นการต้องห้ามของผู้บริหารท้องถิ่น จะทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นต้องปฏิบัติหน้าที่

ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ และเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดบุคคลที่ขาดคุณสมบัติกลับเข้ามารับตำแหน่งอีกครั้งหนึ่ง

(๔) ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

(๑) การไม่มีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ลดปัญหาข้อหาหรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการวินิจฉัยให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม

(๓) ในช่วงแรกของการบังคับใช้กฎหมายอาจตรวจสอบพบการทุจริตการเลือกตั้งมากขึ้น เนื่องจากการเพิ่มกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ๆ ควรที่จะมีการทุจริตการเลือกตั้งลดลงตามลำดับ

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทย มีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชน ทำภารกิจนี้

เนื่องจากการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นและการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจของรัฐ

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชน หรือไม่ อย่างไร

เอกชนสามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นว่ากระทำการฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ได้อยู่แล้วตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจที่มีการเพิ่มเติมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ย่อมมอบหมายหรือร่วมดำเนินการกับเอกชนได้หากเห็นสมควร

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ภารกิจนี้ เป็นภารกิจโดยตรงของคณะกรรมการการเลือกตั้งในฐานะผู้ควบคุมดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการเลือกตั้งแทนได้

๒.๓ การกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่า หรือไม่

ภารกิจนี้ เกี่ยวกับการได้มาซึ่งองค์กรบริหารและองค์กรนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐธรรมนูญกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ควบคุมดูแล แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการเลือกตั้งแทนได้

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

- หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญในหมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น
- หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินของราชการส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (มาตรา ๗๖ ของรัฐธรรมนูญ)
- แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม ในเรื่อง การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่สามารถใช้มาตรการทางบริหารได้ เนื่องจากการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดเหตุพ้นจากตำแหน่ง และกำหนดหน้าที่และอำนาจให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการในการจัดการเลือกตั้ง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องกระทำโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

-

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมาย

เนื่องจากการกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นนั้น จำเป็นต้องมีบทบัญญัติที่อาจมีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งดังกล่าว นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องกำหนดให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะ และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของราชการกรณีจึงจำเป็นต้องตราเป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก การดำเนินการนี้เป็นภารกิจเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนที่เกี่ยวกับราชการส่วนท้องถิ่นและการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

ทอยยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากประสงค์จะให้ผลใช้บังคับทันทีและมีบทเฉพาะกาลรองรับกรณีที่เกิดขึ้นก่อนที่กฎหมายมีผลใช้บังคับไว้แล้ว

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

๓.๕ ถ้าจำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีใช้การบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงไม่สมควรตราเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม

ระบบผสม (ทั้งควบคุมและส่งเสริม)

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และมาตรา ๒๕๐ วรรคห้า กำหนดให้ต้องมีการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย - ไม่มีการใช้ระบบอนุญาตในร่างกฎหมายนี้

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบการอนุมัติ การอนุญาต การจดทะเบียน หรือใช้ระบบอื่น.....

๓.๗.๒ ค่าธรรมเนียมมีความจำเป็นอย่างไร มีความคุ้มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร.....

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติอนุญาตหรือไม่.....
อย่างไร.....

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่.....

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่.....
อย่างไร.....

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่
มี

มีความจำเป็นอย่างไร

- รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ (๑) และ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และต้องควบคุมดูแลการเลือกตั้งดังกล่าว ทั้งนี้ เนื่องจากการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนมาก คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงไม่อาจดำเนินการได้เองทั้งหมด จึงจำเป็นต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ดำเนินการแทนในบางพื้นที่เพื่อเป็นกลไกการดำเนินการเลือกตั้งให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

ไม่ เนื่องจากคณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีหน้าที่และอำนาจเฉพาะการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยไม่มีคณะกรรมการอื่นที่มีหน้าที่และอำนาจดังกล่าว

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

-

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

ไม่มี

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

-

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

มีการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินการไว้ชัดเจน นอกจากนี้ ยังกำหนดให้มีกลไกการอุทธรณ์สำหรับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ไว้ด้วย เช่น การสืบสวนหรือไต่สวนเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการนั้นย่อมเป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด หรือการวินิจฉัยการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากขาดคุณสมบัติของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ย่อมต้องเป็นไปตามเหตุที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ในกรณีมีการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ได้กำหนดกลไกและลำดับขั้นตอนการตรวจสอบไว้แล้ว

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

มีการกำหนดโทษทางอาญาและโทษทางปกครองในร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นฯ

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

- การกระทำที่เป็นการทุจริตการเลือกตั้งหรือทำให้การเลือกตั้งไม่อาจเกิดขึ้นได้ ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ จึงจำเป็นต้องกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำความผิดที่เป็นเหตุให้เกิดกรณีดังกล่าว ซึ่งจะเป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการเลือกตั้งได้

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

ไม่มี

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

-

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

(๑) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กกต. และกระทรวงมหาดไทย

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

ประชาชนซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านสังคม

- เชียงบวก

การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้การบริหารงานและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศ การบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และต่อประชาชนในพื้นที่

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงบวก

ประชาชนทุกภาคส่วน

- เชียงลบ

ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงลบ

-

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

จำกัดสิทธิในการใช้สิทธิเลือกตั้งหรือใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งในกรณีที่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

เป็นการจำกัดสิทธิเฉพาะผู้ที่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ไม่ได้เป็นการจำกัดสิทธิประชาชนทั่วไปในทุกกรณี และเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้กระทำได้

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นเพียงใด และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ประชาชนจะได้สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เพื่อบริหารงานและพัฒนาท้องถิ่นให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อย เพียงใด และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนามากน้อยเพียงใด

ร่างกฎหมายทั้ง ๖ ฉบับนี้ มิได้มีผลโดยตรงต่อเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากเป็นกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นการบริหารจัดการในภาครัฐ

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ประกอบกับมีระบบการกำกับดูแลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นการเสริมสร้างการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งการกำหนดกรอบหน้าที่และอำนาจ และประเภทรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ชัดเจน ย่อมทำให้การใช้งบประมาณแผ่นดินเหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจ สามารถพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

การปรับตัวของหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายในช่วงต้น เนื่องจากมีการปรับปรุงบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น การวินิจฉัยการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างไปจากกฎหมายปัจจุบัน

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ ร่างกฎหมายทั้ง ๖ ฉบับนี้ ไม่ได้มีผลเป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ให้แก่ประชาชน โดยในร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นฯ เป็นการเพิ่มช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

เป็นไปตามการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท ซึ่งจะเป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ ในระยะห้าปี โดยแยกเป็นงบดำเนินงานและงบลงทุน

การจัดการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทมีการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีการใช้งบประมาณตามจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณ หรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและกระทรวงมหาดไทยเผยแพร่และสร้างความรับรู้และความเข้าใจทั้งต่อประชาชนทั่วไปและผู้ที่จะประสงค์จะใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผ่านช่องทางและวิธีการปกติที่ดำเนินการเป็นประจำอยู่แล้ว

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องผ่านทางหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ในทุกช่องทาง

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

การดำเนินการในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง
แต่ละขั้นตอนใช้เวลาในการดำเนินการเท่าใด

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นฯ

๑) การจัดทำให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรณีครบวาระ ให้จัดภายใน ๔๕ วัน กรณีพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นให้จัดภายใน ๖๐ วัน ทั้งนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นหรือขยายเวลาดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา ๑๐)

๒) การกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้ง ให้เริ่มรับสมัครไม่เกิน ๑๐ วันนับแต่ประกาศให้มีการเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๑ (๒))

๓) ในกรณีทั่วไป ให้ประกาศผลการเลือกตั้งภายใน ๓๐ วันนับแต่วันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๖)

๔) ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร แจ้งจำนวนราษฎร ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายใน ๒๐ วันนับแต่วันที่ผู้อำนวยการกลาง ประกาศจำนวนราษฎรทั่วประเทศ และหากมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนราษฎร ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่แจ้งเปลี่ยนแปลงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายใน ๗ วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง (ร่างมาตรา ๒๐)

๕) การกำหนดหน่วยเลือกตั้งหรือที่เลือกตั้ง ให้กระทำก่อนวันเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน และในกรณีมีการเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้ง ให้กระทำโดยประกาศ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน (ร่างมาตรา ๒๒)

๖) ให้มีการแต่งตั้งผู้สิทธิเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งได้ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน (ร่างมาตรา ๒๓)

๗) กรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งใดไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้แจ้งเหตุดังกล่าวต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดภายใน ๗ วัน ก่อนวันเลือกตั้งหรือภายใน ๗ วันนับแต่วันเลือกตั้ง แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจแจ้งภายใน ๗ วันก่อนวันเลือกตั้ง ให้ดำเนินการแจ้งตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ในกรณีที่พิจารณาว่าการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่มีเหตุอันสมควร ให้แจ้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเหตุ และบุคคลดังกล่าวมีสิทธิอุทธรณ์ภายใน ๓ วันนับแต่วันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๓๙)

๘) ให้มีการประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุตามมาตรา ๓๙ หรือแจ้งเหตุแต่ไม่มีเหตุอันสมควร เมื่อครบกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๔๐)

๙) ให้มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน และแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้เจ้าบ้านทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน (ร่างมาตรา ๔๒)

๑๐) ผู้สิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน โดยในกรณีที่เห็นว่าผู้แจ้งหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้แจ้งและเจ้าบ้านทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ (ร่างมาตรา ๔๓)

๑๑) ผู้สิทธิเลือกตั้งผู้ใดเห็นว่าผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้ประกาศ เป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ให้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน เพื่อให้ถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และเมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่งถอนชื่อผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ แต่ถ้าผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้รายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันได้รับคำร้อง (ร่างมาตรา ๔๔)

๑๒) ให้ประกาศรายชื่อผู้สมัครภายใน ๗ วันนับแต่วันปิดรับสมัคร (ร่างมาตรา ๕๑)

๑๓) ผู้สมัครผู้ใดไม่มีชื่อในประกาศตามมาตรา ๕๑ ให้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้สมัคร (ร่างมาตรา ๕๓)

๑๔) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยกรณีที่พบว่าผู้สมัครผู้ใดไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง โดยเร็ว ถ้าความปรากฏหรือได้รับแจ้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน ให้วินิจฉัยให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน และในกรณีที่การอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าว ให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๕๔)

๑๕) ผู้สมัครผู้ใดประสงค์จะส่งตัวแทนไปประจำอยู่ ณ ที่เลือกตั้ง ให้ยื่นหนังสือแต่งตั้งตัวแทนของตนต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๗ วัน (ร่างมาตรา ๕๖)

๑๖) บรรดาเงินที่บุคคลอื่นได้ใช้จ่ายในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครและผู้สมัครได้รับทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าเป็นจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ผู้สมัครรับรู้

หรือยินยอมตามวรรคสาม เว้นแต่ผู้สมัครจะได้แจ้งต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดว่า ไม่ยินยอมให้มีการกระทำเช่นนั้นภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับทราบถึงการกระทำดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕๘)

๑๗) ผู้สมัครต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้ง พร้อมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนตามความจริงต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดภายใน ๙๐ วัน นับจากวันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๖๐)

๑๘) ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทำการสอบหาข้อเท็จจริง กรณีผู้สมัครผู้ใดยื่นบัญชีรายรับรายจ่ายในการเลือกตั้งโดยไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือผู้สมัครผู้ใดใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดประกาศกำหนด ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้ง หรือภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่มิเหตุอันควรสงสัยหรือได้รับแจ้ง แล้วแต่กรณี ถ้าผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเห็นว่าผู้สมัครผู้ใดนั้นมีการกระทำดังกล่าว ให้แจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไปโดยเร็ว โดยให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดรายงานการดำเนินการดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๗ วันนับแต่วันที่รู้ผลการสอบหาข้อเท็จจริง สำหรับกรณีที่มีการยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์เพื่อให้มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาและมีคำสั่งภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง คำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๖๑)

๑๙) กำหนดเวลาให้ผู้สมัครหาเสียงเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๖๒) ดังนี้

๑) ในกรณีที่เป็น การเลือกตั้งอันเนื่องมาจากครบวาระหรือครบอายุ ให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่ร้อยแปดสิบวันก่อนวันครบวาระหรือครบอายุจนถึง ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้ง

๒) ในกรณีที่เป็น การเลือกตั้งอันเนื่องมาจากมีการยุบสภาหรือถือว่ามีการยุบสภา ให้กระทำได้ตั้งแต่วันยุบสภาหรือวันที่ถือว่ามีการยุบสภาจนถึง ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้ง

๓) ในกรณีที่เป็น การเลือกตั้งอันเนื่องมาจากตำแหน่งว่างอันมิใช่เพราะเหตุครบวาระหรือครบอายุ ให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่ตำแหน่งว่างลงจนถึง ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้ง

๔) ในกรณีมีการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่คำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่จนถึง ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้ง

๕) ในกรณีมีการสั่งให้มีการออกเสียงลงคะแนนใหม่ ผู้ใดจะหาเสียงเลือกตั้งมิได้เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีมติเป็นอย่างอื่นโดยคำนึงถึงความสุจริตและเที่ยงธรรม

๒๐) ในวันเลือกตั้งให้เปิดการออกเสียงลงคะแนนตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเวลาการออกเสียงลงคะแนนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเป็นอย่างอื่นก็ได้ แต่ต้องมีเวลาการออกเสียงลงคะแนนไม่น้อยกว่าเจ็ดชั่วโมง (ร่างมาตรา ๗๖)

๒๑) เมื่อได้มีประกาศงดการลงคะแนนเลือกตั้งเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของผู้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจัดให้มีการลงคะแนน

เลือกตั้งใหม่สำหรับหน่วยเลือกตั้งนั้นภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่สามารถจัดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งได้ และ ให้ประกาศวันลงคะแนนเลือกตั้งใหม่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน และรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็ว ถ้าจำเป็นจะจัดให้มีการเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้งที่อยู่นอกหน่วยเลือกตั้งนั้นก็ได้ โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา ๙๑)

๒๒) ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งตามวันที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกำหนด คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้ แต่ต้องไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันที่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง (ร่างมาตรา ๙๒)

๒๓) ถ้าการนับคะแนนเลือกตั้ง ณ หน่วยเลือกตั้งใดไม่สามารถกระทำได้นอกจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย หรือเหตุสุดวิสัยอย่างอื่น ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศงดการนับคะแนนเลือกตั้งสำหรับหน่วยเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็ว เพื่อให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกำหนดวันและสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งต่อไปโดยต้องไม่เกิน ๓ วันนับแต่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง (ร่างมาตรา ๑๐๑)

๒๔) ในกรณีที่ปรากฏภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งว่า การนับคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งใดหรือในเขตเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งและนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แต่ทั้งนี้ต้องกระทำภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ประกาศผลการเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๐๓)

๒๕) ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งสืบสวนหรือไต่สวนแล้วเห็นว่า มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำสนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว หรือรู้ว่ามีกระทำการดังกล่าวแล้วไม่ดำเนินการเพื่อระงับการกระทำนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครที่กระทำการเช่นนั้นทุกรายไว้เป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่ง (ร่างมาตรา ๑๐๕)

๒๖) ผู้ใด ไม่ว่าจะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้สมัครหรือไม่ เห็นว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม โดยมีหลักฐานตามสมควร มีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าวแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้น ถ้าเห็นว่าไม่มีเหตุอันควรดำเนินการต่อไปให้สั่งยุติเรื่องและบันทึกเหตุผลไว้ในหนังสือแจ้งนั้น ในกรณีที่เห็นว่ามีเหตุอันควรไต่สวนให้สั่งให้มีการดำเนินการไต่สวนโดยพลัน (ร่างมาตรา ๑๑๑)

(๒) ร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕ ฉบับ

๑) การวินิจฉัยข้อสงสัยเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยต้องมีการสอบสวนและวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่มิข้อสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒) การกำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากมีการสั่งเพิกถอนหรือระงับการปฏิบัติราชการของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคลดังกล่าวสามารถอุทธรณ์ต่อผู้มีอำนาจอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนดภายใน ๑๕ วัน และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

๓) การกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น หรือรองประธานสภาท้องถิ่น ที่จงใจทอดทิ้งหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่อันจะเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดนฝ่ายผิดต่อความสงบเรียบร้อย หรือฝ่าฝืนคำสั่งผู้มีอำนาจกำกับดูแลตามกฎหมาย เมื่อพบว่ามีความผิดดังกล่าวให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และเมื่อผลการสอบสวนดังกล่าว ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกระบุสอบสวน ให้รายงานให้ผู้มีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดให้พิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี และให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นที่สุด

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

บทบัญญัติที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจที่มีอยู่ในร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นฯ และร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม ๖ ฉบับ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมแล้ว เนื่องจากในบทบัญญัติที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจนั้น มีขึ้นเฉพาะกรณีที่จำเป็นซึ่งไม่อาจกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนลงไปได้ อีกทั้งหากไม่กำหนดให้ดุลพินิจยอมทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นและการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาในทางปฏิบัติและไม่อาจป้องกันการทุจริตที่อาจมีขึ้นในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจหรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อย่างไร

เนื่องจากเป็นใช้ดุลพินิจในการควบคุมดูแลการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการดำเนินการที่ต้องใช้ความรอบคอบในการพิจารณาวินิจฉัยและอาจกระทบสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ผู้มีอำนาจดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดจึงไม่สามารถมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทนได้ เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดให้อำนาจไว้หรือกำหนดให้มีการมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ในกรณีเฉพาะเท่านั้น

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นฯ ได้กำหนดให้มีกลไกการตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคคลที่กฎหมายกำหนดให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง รวมถึงกรรมการการเลือกตั้งแล้ว

(๒) ร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม ๕ ฉบับ

กำหนดให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามลำดับการบังคับบัญชา มีอำนาจตรวจสอบการใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้บุคคลเหล่านั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของผู้กำกับ

ดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เช่น หากผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยออกคำสั่ง ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นอกจากนี้ กรณีที่มีการสั่งให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง คำสั่งดังกล่าวเป็นที่สุดท้ายในฝ่ายปกครอง ดังนั้น หากผู้ที่ถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมก็สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นฯ

มี ดังนี้

๑) การแจ้งเหตุไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งเหตุขัดข้องต่อเจ้าหน้าที่ได้ (ร่างมาตรา ๓๙)

๒) การให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านแจ้งต่อผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีที่พบว่าผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านไม่มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๔๓)

๓) ให้ผู้สมัครมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในกรณีที่ไม่มีชื่อในประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๕๓)

๔) ให้ผู้สมัครมีสิทธิแจ้งต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดว่าไม่ยินยอมให้มีการโฆษณาหาเสียงให้ตน (ร่างมาตรา ๕๘)

๕) ผู้ใด ไม่ว่าจะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้สมัครหรือไม่ เห็นว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม โดยมีหลักฐานตามสมควร มีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าวแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้น ถ้าเห็นว่าไม่มีเหตุอันควรดำเนินการต่อไปให้ส่งยุติเรื่องและบันทึกเหตุผลไว้ในหนังสือแจ้งนั้น ในกรณีที่เห็นว่ามีเหตุอันควรไต่สวน ให้สั่งให้มีการดำเนินการไต่สวนโดยพลัน (ร่างมาตรา ๑๑๑) นอกจากนี้ ประชาชนหากเห็นเหตุที่อาจก่อให้เกิดการเลือกตั้งที่ไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมย่อมสามารถแจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เนื่องจากเป็นองค์กรที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลการเลือกตั้ง และมีอำนาจสืบสวนและไต่สวนในกรณีดังกล่าวได้

(๒) ร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม ๕ ฉบับ ไม่ได้กำหนดกระบวนการดังกล่าวไว้โดยตรง แต่ประชาชนก็สามารถร้องเรียนต่อนายอำเภอผู้ว่าราชการจังหวัด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณี ตามหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นฯ

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งออกระเบียบเกี่ยวกับวิธีการและระยะเวลาในการดำเนินการในเรื่องใด ๆ เพื่อให้การดำเนินการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริต และเที่ยงธรรม	กำหนดระยะเวลาการออกอนุบัญญัติดังกล่าวจะเป็นไปตามแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา
มาตรา ๒๔ วรรคห้า ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งออกระเบียบเกี่ยวกับการรับสมัครเลือกตั้ง การกำหนดหน่วยเลือกตั้งและ	และกรอบสาระสำคัญ ตามร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง

มาตรา	กำหนดเวลา
ที่เลือกตั้ง การแต่งตั้งและจัดอบรมเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง การตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การดำเนินการเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การดำเนินการเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง และการประกาศผลการเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง การดำเนินการอื่นอันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่	สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นฯ ที่สำนักงาน กกต. จัดทำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
มาตรา ๒๕ วรรคสอง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และจำนวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
มาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดพิมพ์ ควบคุมการพิมพ์ และกำหนดวิธีการจัดส่งบัตรเลือกตั้ง	
มาตรา ๕๑ วรรคสี่ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งออกระเบียบเกี่ยวกับการประกาศรายชื่อผู้สมัคร	
มาตรา ๕๓ วรรคสอง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งออกระเบียบเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้คณะบุคคลพิจารณาและวินิจฉัยเบื้องต้นกรณีผู้สมัครผู้ใดไม่มีชื่อในประกาศรายชื่อผู้สมัคร	
มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งออกระเบียบเกี่ยวกับการนำสิ่งพิมพ์ แผ่นประกาศ หรือสิ่งอื่นใด มาปิดหรือแสดงไว้ภายในที่เลือกตั้ง	
มาตรา ๙๔ วรรคสอง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งออกระเบียบเกี่ยวกับการเปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลง หรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือนำไปซึ่งหีบบัตรเลือกตั้ง	
มาตรา ๙๖ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการในการนับคะแนนเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง	
มาตรา ๑๐๐ วรรคสอง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งออกระเบียบเกี่ยวกับการประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง การรายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้ง วิธีการและระยะเวลา การเก็บรักษาและทำลายบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	
มาตรา ๑๑ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของผู้ว่าการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ประกาศให้มีการเลือกตั้ง	

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๒๒ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งที่จะพึงมีในแต่ละเขตเลือกตั้ง	
มาตรา ๔๗ วรรคสาม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการย้ายเจ้าหน้าที่ นักศึกษา หรือพนักงาน หรือบุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดเข้ามาในทะเบียนบ้านของตน	
มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัคร	
มาตรา ๕๙ วรรคสาม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศประเภทของค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งไว้เป็นตัวอย่างให้ผู้สมัคร	
มาตรา ๖๐ วรรคสาม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับรายละเอียดและวิธีการจัดทำบัญชีรายรับและรายจ่ายของผู้สมัคร	
มาตรา ๖๙ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายกำหนดสถานที่และขนาดของประกาศหรือแผ่นป้ายเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งในที่สาธารณะ	
มาตรา ๙๘ (๔) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดบัตรที่มีลักษณะเป็นบัตรเสีย	
มาตรา ๑๐๓ วรรคสาม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสั่งให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งและการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่	

(๒) ร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒.๑) ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๙๐/๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ร่างมาตรา ๒๓)	กระทรวงมหาดไทยเสนอให้จัดทำภายใน ๙๐ วันนับแต่พระราชบัญญัติใช้บังคับ
มาตรา ๘๕ (๑๐) ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดรายจ่ายอื่นใดที่จำเป็นต้องจ่ายในการปฏิบัติหน้าที่หรือตามข้อผูกพัน (ร่างมาตรา ๒๐)	ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับรายจ่ายของท้องถิ่น

(๒.๒) ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๗๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (มาตรา ๒๔)	กระทรวงมหาดไทยเสนอให้จัดทำภายใน ๙๐ วันนับแต่พระราชบัญญัติใช้บังคับ
มาตรา ๖๗ (๙) ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดรายจ่ายอื่นใดที่จำเป็นต้องจ่ายในการปฏิบัติหน้าที่หรือตามข้อผูกพัน (ร่างมาตรา ๒๑)	ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับรายจ่ายของท้องถิ่น

(๒.๓) ร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๗๗ วรรคสาม ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (มาตรา ๒๒)	กระทรวงมหาดไทยเสนอให้จัดทำภายใน ๙๐ วันนับแต่พระราชบัญญัติใช้บังคับ
มาตรา ๗๔ (๙) ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดรายจ่ายอื่นใดที่จำเป็นต้องจ่ายในการปฏิบัติหน้าที่หรือตามข้อผูกพัน (ร่างมาตรา ๒๐)	ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับรายจ่ายของท้องถิ่น

(๒.๔) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๙๖ วรรคสอง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (มาตรา ๒๓)	กระทรวงมหาดไทยเสนอให้จัดทำภายใน ๙๐ วันนับแต่พระราชบัญญัติใช้บังคับ

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ

ประชาชนทั่วไป

องค์กรอื่น ได้แก่ สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และสมาคมข้าราชการส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

มี โดยเปิดเผยผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของ
คณะรัฐมนตรี

จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
- พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

(นายดิศทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๖๑

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ – ๙ ต่อ ๑๖๖๘ (นางชิ่งสุนนา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๒๗๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th